

Therapietrouw en veiligheid bij Orale antikanker behandelingen

Wemke Tuinier
Verpleegkundig specialist oncologie

Disclosure belangen spreker

(potentiële) belangenverstrengeling	Geen
Voor bijeenkomst mogelijk relevante relaties met bedrijven	Geen
• Sponsoring of onderzoeksgeld • Honorarium of andere (financiële) vergoeding • Aandeelhouder • Andere relatie, namelijk ...	

Saturday, April 30
9.45am-11:00am

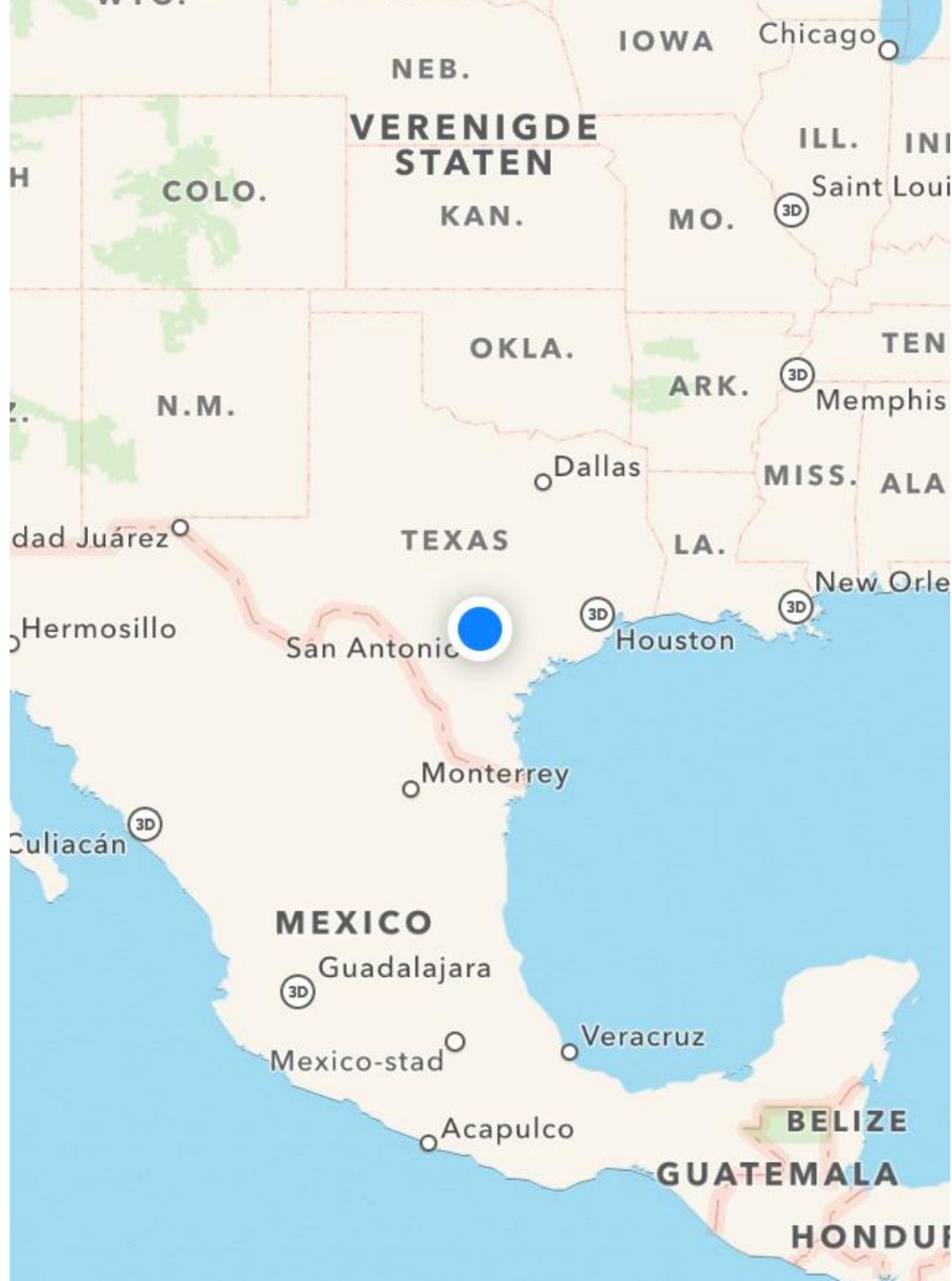
Whitney Perry, APRN, AOCNP

W. Tuinier, MANP

Eerder die dag...

Agenda

- Orale antikanker behandelingen
- Therapietrouw
- Interventies
- Brainstorm
- Suggesties voor in de praktijk
- Evaluatie

Orale antikanker behandelingen

- a) Context
- b) Voordelen
- c) Nadelen

Orale antikanker behandelingen

Context

- 25% van alle antikanker behandelingen zijn oraal¹
- Review: Therapietrouw ongeveer 24,8% (verschillende aandoeningen)²
- Recente studies door oncologieprofessionals: Therapietrouw 20%-100%³

Orale antikanker behandelingen

Voordelen

- Zelfstandige toediening
- Minder ziekenhuis bezoek
- Geen infuusgerelateerde bijwerkingen
- > Zelfstandigheid patiënt
- > Flexibiliteit patiënt
- > Kwaliteit van leven
- Lagere indirecte kosten

Orale antikanker behandelingen

Nadelen

- Moeilijke controle op:
 - Inname dosis
 - Ophalen (herhaal) recept
 - Beginnende bijwerkingen
- Complexe behandel-schema's
- Drug / drug interactie
- Drug / voeding interactie
- Verantwoordelijkheid bij de patiënt heeft mogelijk negatieve invloed op effectiviteit en veiligheid

Therapietrouw

- a) Wat wordt bedoeld?
- b) Hoe 'trouw' is de patiënt?
- c) Factoren voor ontrouw
- d) Bewuste vs onbewust ontrouw
- e) Betrokkenen

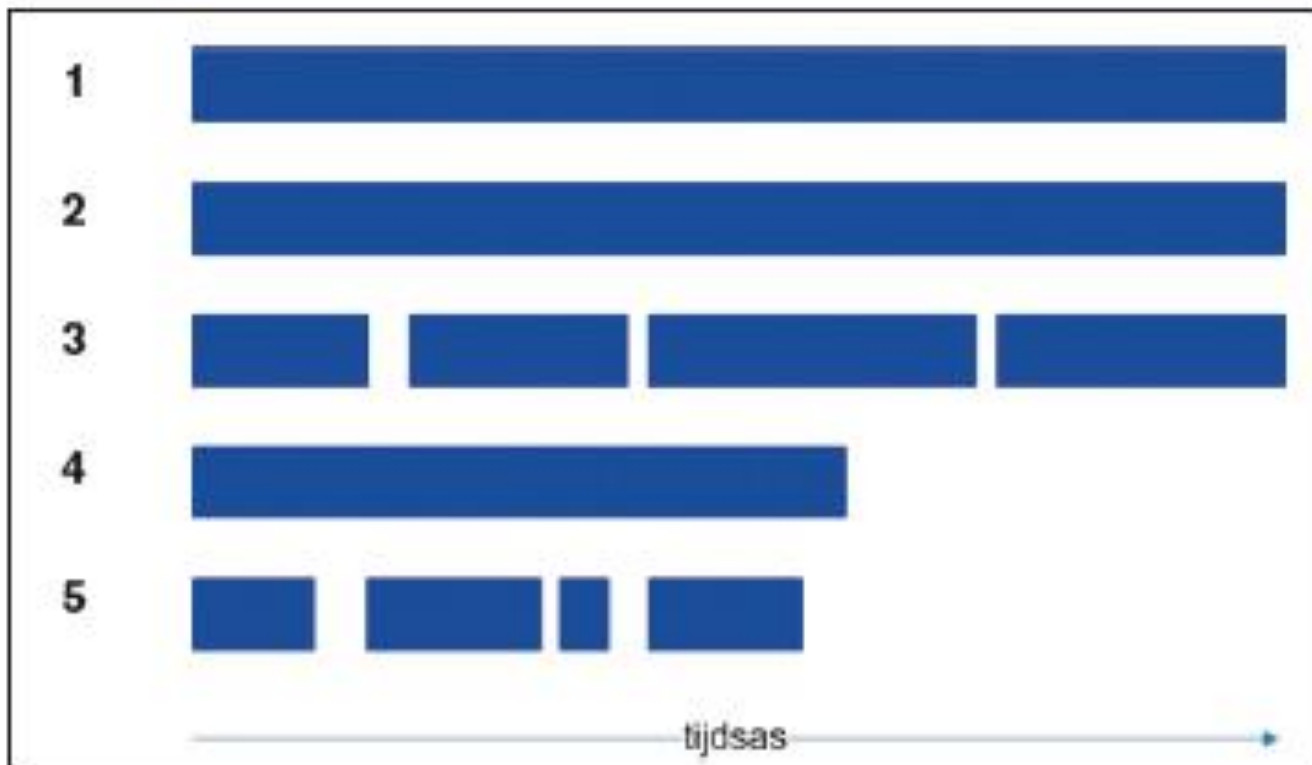
Therapietrouw

Wat wordt bedoeld?

- ‘Therapietrouw is de mate waarin de patiënt zijn behandeling uitvoert in overeenstemming met de afspraken die hij heeft gemaakt met zijn behandelaar’.
- Compliantie, Adherentie en Concordantie
- Fases: Acceptatiefase, Uitvoeringsfase
Discontinueringsfase

Therapietrouw

Hoe trouw is de patiënt?

1. Voorgeschreven doseerschema. 2. Perfecte uitvoering en volledige continuïteit doseerschema. 3. Onjuiste uitvoering doseerschema: patiënt mist doseringen. 4. Voortijdig staken. 5. Onjuiste uitvoering doseerschema en voortijdig staken.

Therapietrouw

Factoren voor ontrouw

1. Sociaal economisch

Laag geletterdheid, weinig sociale steun

2. Gezondheidszorg / hulpverlener

Relatie zorgverlener / patiënt, gebrek aan kennis over therapie(on)trouw bij zorgverlener

3. Ziekte

Asymptotisch of gepaard gaande met (ernstige) verschijnselen

4. Behandeling voorschrift

Complexiteit, niet direct effect, bijwerkingen

5. Patiënt

Performance status, kennis, gedrag, psychologische factoren (angst voor bijwerkingen)

Therapietrouw

Bewuste vs onbewuste 'ontrouw'

Intentioneel (Drug holiday)

vs

Niet intentioneel

Therapietrouw

Betrokkenen

- Patiënt
- Arts
- Verpleegkundige
- Apotheker
- Huisarts
- Wijkverpleegkundige

Interventies

1. Begeleiding op maat
2. Motivational interviewing

Interventies

Uitvragen gemiste dosis / MMAS-8 vragenlijst

Table 2. The Morisky 8-Item Medication Adherence Scale

1. Do you sometimes forget to take your medicine?	No=1, Yes=0	
2. People sometimes miss taking their medicines for reasons other than forgetting. Over the past 2 weeks, were there any days when you did not take your medicine?	No=1, Yes=0	
3. Have you ever cut back or stopped taking your medicine without telling your doctor because you felt worse when you took it?	No=1, Yes=0	
4. When you travel or leave home, do you sometimes forget to bring your medicine?	No=1, Yes=0	
5. Did you take all your medicine yesterday?	Yes=1, No=0	
6. When you feel like your symptoms are under control, do you sometimes stop taking your medicine?	No=1, Yes=0	
7. Taking medicine every day is a real inconvenience for some people. Do you ever feel hassled about sticking to your treatment plan?	No=1, Yes=0	
8. How often do you have difficulty remembering to take all your medicine? (A) Never/rarely (B) Once in a while (C) Sometimes (D) Usually (E) All of the time	(A)=4, (B)=3, (C)=2, (D)=1, (E)=0	Divide score by 4
Score: <6=Low adherence; 6-<8=Medium adherence; 8=High adherence		

Use of the ©MMAS is protected by US copyright laws. Permission for use required. A license agreement is available from: Donald E Morisky, ScD, ScM, MSPH, Professor, Department of Community Health Sciences, UCLA School of Public Health, 650 Charles E Young Drive South, Los Angeles, CA 90095-1772.

Interventies

Onder welke factor voor van ontrouw valt de reden:

1. Sociaal economisch

Laag geletterdheid, weinig sociale steun

2. Gezondheidszorg / hulpverlener

Relatie zorgverlener / patiënt, gebrek aan kennis over therapie(on)trouw bij zorgverlener

3. Ziekte

Asymptotisch of gepaard gaande met (ernstige) verschijnselen

4. Behandeling voorschrift

Complexiteit, niet direct effect, bijwerkingen

5. Patiënt

Performance status, kennis, gedrag, psychologische factoren (angst voor bijwerkingen)

Interventies

Mét de patiënt een persoonlijk plan opstellen
t.a.v. ... ter verbetering therapietrouw

Brainstorm

- Associëren
- Niets is gek
- Fouten bestaan niet

- Associëren
- Niets is gek
- Fouten bestaan niet

1. Mogelijkheden ter verbetering op het gebied van:

Therapietrouw

2. Mogelijkheden ter verbetering op het gebied van:

Bijwerkingenmanagement

3. Mogelijkheden ter verbetering op het gebied van:

- Uitvragen therapietrouw
- Uitvragen klachten
- Kennis (bij)werking medicatie
- Gesprekstechnieken

4. Verbetering op het gebied van:

- Communicatie (intercollegiaal)
- Communicatie (betrokkenen)
- Duidelijkheid verantwoordelijkheden tussen betrokkenen

5. Verbetering op het gebied van structuur:

- Anamnese
- Consulten (Telefonische)

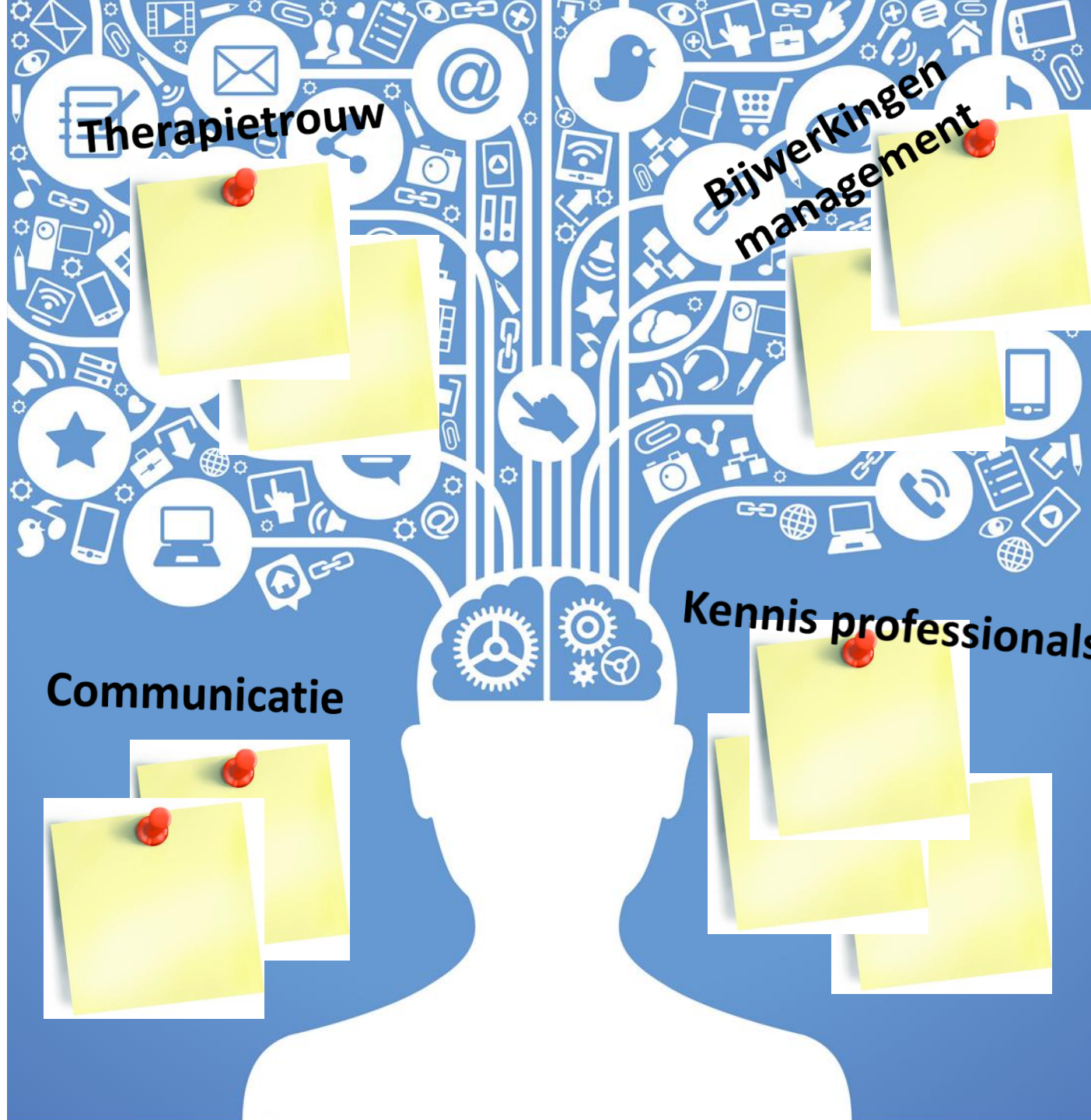

Therapietrouw

**Bijwerkingen
management**

Communicatie

Kennis professionals

Suggesties voor in de praktijk

- a) Anamnese
- b) Consulten (telefonisch)
- c) Communicatie en kennis professionals

Suggesties voor in de praktijk

Anamnese

- Inventarisatie naar informatiebehoefte patiënt én naaste(n)
- Bent u bang voor bijwerkingen v/d behandeling?
- Inventarisatie naar persoonlijkheid t.a.v. therapietrouw
 - Bent u wel eens medicatie vergeten in te nemen?
 - Heeft u wel eens bewust geadviseerde medicatie niet ingenomen? Wat was daarvoor de reden? Heeft u uw huisarts op de hoogte gebracht?
- Begeleiding op maat

Suggesties voor in de praktijk

Consulten (telefonisch)

- (Vragenlijst) medicatie inname, gemiste dosis afgelopen week / periode?
- Doorvragen met open vragen t.a.v. evt gemiste dosis en ervaren bijwerkingen
- Daarna vragen naar gerichte potentiële bijwerkingen
- Gebruik comedicaatie incl. homeopatische middelen / leefstijl

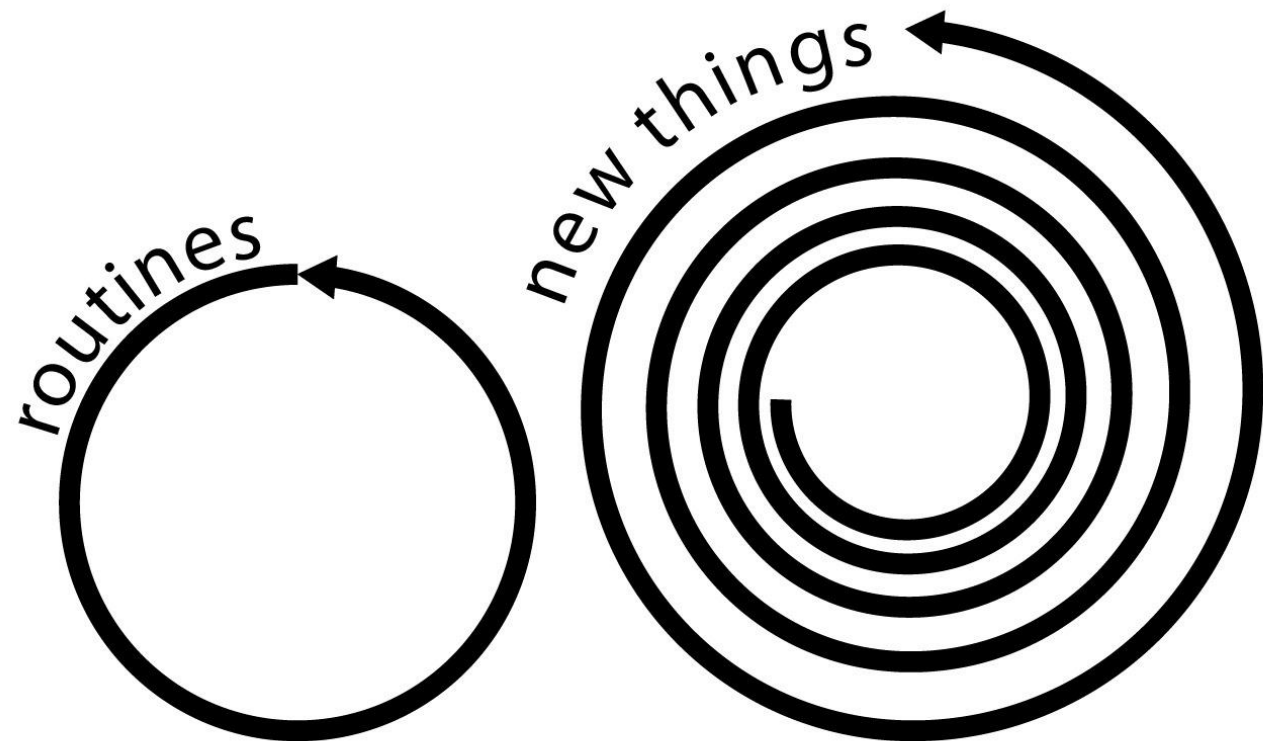
Suggesties voor in de praktijk

Communicatie en kennis professionals

- Afstemmen verantwoordelijkheden
- Verbeteren communicatie betrokkenen
- Opleiding betrokkenen
 - Gesprekstechnieken
 - Kennis medicatie (bij) werking
 - Klinisch redeneren
- IKN Oncologische zorg => samenvattingskaarten => probleemanalyse:
 1. Orale mucositis
 2. Misselijkheid
 3. Braken
 4. Diarree
 5. Obstipatie
 6. Syspnoe
 7. Hempotoe
 8. Pijn

Suggesties voor in de praktijk

Routine en structuur

Evaluatie

Met dank aan:

OncoLink

- Continueing education, Collaborative for oncology professionals;

An Interproffesional, Collaborative Approach to
improve Oral Oncolytic Adherence

www.therapietrouwmonitor.nl

FarmaMagazine:

- Jackeline Hugtenburg, Apotheker Amstelveen en
Universitair hoofddocent klinische farmacologie Vumc
- Lonneke Timmers & Liset van Dijk, beiden
promovendus Vumc; orale oncolytica

ErasmusMc Kankerinstituut M. de Jonge, internist-oncoloog

